

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.9.2010
KOM(2010) 516 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Hodnocení nařízení LIFE+ v polovině období

SEK(2010) 1120

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Hodnocení nařízení LIFE+ v polovině období

1. ÚVOD

Program LIFE byl zahájen v roce 1992 a představuje jeden z vedoucích programů financování Evropskou unií v oblasti životního prostředí. V jeho rámci bylo financováno 3 115 projektů a na ochranu životního prostředí tak bylo poskytnuto 2,2 miliardy EUR. Poslední finanční nástroj pro životní prostředí (LIFE+) byl přijat nařízením (ES) č. 614/2007 (dále jen „nařízení“)¹.

Účelem nařízení je přispívat k provádění, aktualizaci a rozvoji politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, a tím i k udržitelnému rozvoji (čl. 1 odst. 2). Dalším cílem je přispívat ke sdělování a šíření otázek spojených s životním prostředím v celé EU.

Nařízení je použitelné v období 2007–2013 a výše jeho finančního krytí činí 2,14 miliardy EUR. Evropský parlament dodatečně přidělil další prostředky a zvýšil rozpočet na 2,17 miliardy EUR. V rámci programu LIFE+ jsou možné tři druhy zásahů:

- **granty na akce**, tradiční program LIFE, které tvoří 78 % rozpočtu;
- **granty na provozní náklady pro nevládní organizace**, bývalý program pro nevládní organizace, které tvoří 3 % rozpočtu;
- **veřejné zakázky** na poskytování služeb, které tvoří 19 % rozpočtu.

Podle čl. 15 odst. 2 nařízení musí Komise do 30. září 2010 předložit Evropskému parlamentu a výboru LIFE+ hodnocení v polovině období. Komise rovněž musí podat zprávu o přijatých opatřeních k zajištění doplňkovosti s jinými finančními nástroji EU (článek 9 nařízení).

V rámci přípravy tohoto hodnocení Komise zadala zakázku na externí hodnocení zveřejněné v červnu 2010 (dále jen „hodnocení“)².

Jelikož nařízení vstoupilo v platnost v červnu 2007, mohla být první výzva k předkládání návrhů vyhlášena až v říjnu 2007 a první projekty zahájeny v lednu 2009. K dispozici je proto omezené množství informací o výsledcích. Závěry hodnocení je tedy třeba brát jako orientační a budou potvrzeny v nadcházejících letech.

2. VÝSLEDKY A ZÍSKANÉ ZKUŠENOSTI

Ve vykazovaném období sloužil program LIFE+ jako účinný nástroj k provádění priorit stanovených v šestém akčním programu pro životní prostředí³. V následujících částech je analyzována účinnost jednotlivých zásahů.

2.1. Zjednodušení

Program LIFE+ sjednotil téměř všechny výdaje na životní prostředí⁴ ze strany generálního ředitelství pro životní prostředí do jednoho finančního nástroje. Nařízení rovněž sloučilo dva

---

¹ Úř. věst L 149, 9.6.2007.

² <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

³ Podrobnější informace naleznete v pracovním dokumentu útvarů Komise.

druhy zásahů, tj. veřejné zakázky a granty, aby se zvýšila flexibilita výběru mezi jedním či druhým v závislosti na politických potřebách stanovených v příloze II nařízení.

Hlavním přínosem sloučení je možnost **lepšího strategického plánování**. Hodnocení identifikuje snahy o zvýšení součinnosti mezi granty na akce a vývojem/aktualizací politiky a nabízí prostor pro zlepšení. Důvodem je skutečnost, že výsledky projektu lze získat po 3 až 5 letech, tudíž granty na akce podporují provádění politiky lépe než vývoj politiky.

Zejména u programu „**Forest Focus**“ však byly zjištěny některé nedostatky. Ačkoli je „Forest Focus“ nadále financován v rámci LIFE+, byl tento program původně založen na způsobu centrální nepřímé správy prostředků, kdy byl národním agenturám přidělován podíl finanční pomoci bez vypsání veřejné soutěže. Tak tomu již není. Hodnocení doporučuje konzultovat tuto zřejmou slabou stránku programu LIFE+ s členskými státy.

Hodnocení také zkoumalo dopad **čl. 1 odst. 2 nařízení**, ve kterém se stanoví, že všechny financované činnosti musí být pro členské státy přínosné. Přísný výklad tohoto ustanovení zamezuje financování činností mimo EU, je proto nutné nalézt kompromisy. V případě grantů na akce snižuje možnost financovat projekty, které se zabývají problémy v oblasti životního prostředí přesahujícími hranice EU. Pokud jde o podporu pro nevládní organizace, má toto ustanovení negativní dopad na mezinárodní rozsah jejich činnosti, např. budování kapacit členů. U veřejných zakázek omezuje možnost provádět komunikační činnosti, např. mezinárodní akce, mimo EU.

2.2. Granty na akce

Granty na akce navazují na program LIFE III, nařízení však zavedlo změny: do složky Příroda byla přidána biologická rozmanitost a rozšířila se oblast působnosti složky Životní prostředí, aby se slučovala s prioritami šestého akčního programu pro životní prostředí. Složka Třetí země byla odstraněna a její činnosti byly začleněny do jiných nástrojů. Byla vytvořena nová složka Informace a komunikace, aby bylo možno lépe informovat o tématech v oblasti životního prostředí.

Složky programu LIFE+

Příroda a biologická rozmanitost: projekty, které přispívají k provádění směrnice o ptácích a směrnice o stanovištích a sdělení „Zastavení ztráty biologické rozmanitosti do roku 2010“.

Politika a správa v oblasti životního prostředí: inovativní nebo demonstrační projekty týkající se cílů EU v oblasti životního prostředí.

Informace a komunikace: komunikační kampaně a kampaně na zvyšování povědomí o politice EU v oblasti životního prostředí a lesních požárech.

Výše spolufinancování činí 50 % způsobilých nákladů, u projektů Příroda však může maximální výše spolufinancování činit až 75 %, zaměřují-li se na prioritní stanoviště nebo druhy.

Ve vykazovaném období bylo financováno 547 projektů. Projekty v rámci složky Příroda

⁴ LIFE, udržitelný rozvoj měst a programy pro nevládní organizace, program „Forest Focus“ a rozpočtové linie generálního ředitelství pro životní prostředí bez právního základu.

a biologická rozmanitost tvořily přibližně 51 % rozpočtu pro granty na akce, čímž se splnila povinnost přidělit v oblasti přírody a biologické rozmanitosti nejméně 50 % rozpočtových prostředků pro granty na akce.

Zatímco tradiční složky programu LIFE (tj. LIFE Příroda a LIFE Životní prostředí) nadále hrají hlavní roli, dvě nové složky se rozjížděly pomalu. To není nic neobvyklého, protože potenciální příjemci se musí obeznámit s novými výběrovými řízeními, pravidly a požadavky. Výzvy k překládání nabídek rovněž ovlivnila finanční krize. Pro příjemce ze soukromého sektoru a nevládní organizace bylo obtížnější získat spolufinancování a v několika případech soukromé subjekty stáhly svou podporu. S tímto problémem se bylo možno setkat i u uchazečů z veřejného sektoru v důsledku rozpočtových omezení, která byla výsledkem opatření přijatých ke zvládnutí krize.

Pokud jde o projekty financované v jednotlivých členských státech, nařízení zavedlo orientační **rozdělení prostředků mezi členské státy**, aby byly projekty rovnoměrně rozvrženy v rámci celé EU. Rozdělení prostředků mezi členské státy zlepšilo geografické rozmístění projektů, ne však výrazně. Itálie, Španělsko a Německo zůstávají členskými státy, které v rámci programu LIFE+ získávají více finančních prostředků. Nové členské státy jsou zpravidla méně úspěšné. Externí studie identifikovala několik příčin, např. aktivní podporu žadatelů vnitrostátními orgány nebo přístup k odpovídajícím prostředkům spolufinancování.

Z hodnocení vyplývá, že rozdělení prostředků mezi členské státy může vést k výběru projektů nižší kvality, což by ovlivnilo účinnost programu s ohledem na přidanou hodnotu EU.

Přidaná hodnota EU

Hodnocení dospívá k závěru, že program LIFE+ je nadále relevantní, jelikož se jedná o jediný finanční nástroj EU, který se konkrétně zaměřuje na životní prostředí. „Program se stává o to potřebnějším, přihlédneme-li k faktu, že se nepodařilo dosáhnout cílů EU týkajících se biologické rozmanitosti a že je potřeba investovat do přírodního bohatství a ekologického hospodářství a zlepšovat je.“

Program přináší přidanou hodnotu, protože zlepšuje provádění politiky EU v oblasti životního prostředí na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a umožňuje výměnu informací v celé EU. Zahrnutí nových témat a složek prohloubilo jeho význam a schopnost tvořit přidanou hodnotu EU. Příjemci i členské státy se domnívají, že program by měl pokračovat, neboť je zásadní pro provádění politiky EU v oblasti životního prostředí. Důležitost programu LIFE+ uznávají všechny zúčastněné subjekty.

Závěrem hodnocení uvádí, že současné systémy výběru, správy a monitorování jsou efektivní, účinné a navrženy tak, aby přinášely přidanou hodnotu EU.

Nařízení definuje přidanou hodnotu pro složku **Příroda a biologická rozmanitost** jako samotné provádění právních předpisů EU. Z hodnocení je patrné, že LIFE+ je účinný nástroj k dosahování cílů EU v oblasti přírody a biologické rozmanitosti. Mnoho žadatelů považuje tento program za klíčový mechanismus financování na podporu a provádění ochrany přírody v celé EU, neboť ochrana přírody je jeho hlavním cílem, zatímco v jiných programech je tento cíl doplňkový. Projekty LIFE+ fungují jako katalyzátor, a v členských státech tak zlepšují provádění politik v oblasti přírody.

LIFE+ usnadňuje přijímání plánů řízení, obnovu cenných stanovišť, záchranu významných druhů a rozvoj sítě Natura 2000. Pomáhá rovněž vytvářet platformy pro spolupráci, které posilují partnerství, a usnadňují tak předávání osvědčených postupů mezi zúčastněnými subjekty a tvůrci politik. Složka Biologická rozmanitost se může stát hlavním nástrojem, na jehož základě se bude konkrétně financovat provádění akčního plánu pro biologickou rozmanitost se zaměřením na ochranu celkové biologické rozmanitosti. Projekty v oblasti biologické rozmanitosti již zejména přispěly k boji proti invazivním cizím druhům či podpořily zelenou infrastrukturu a roli zemědělství při ochraně biologické rozmanitosti. Je však třeba rozvinout plný potenciál této složky: z mnoha přijatých žádostí bylo k financování vybráno pouze 24 projektů, míra úspěšnosti projektů v oblasti biologické rozmanitosti se však zvýšila z 13 % ve výzvě z roku 2007 na 38 % ve výzvě z roku 2009. Nízká míra úspěšnosti je částečně způsobena přísnějšími požadavky v rámci této složky. Trh v oblasti biologické rozmanitosti je též širší než v oblasti přírody a je méně sjednocen, což vyžaduje větší úsilí při propagaci této složky.

Hodnocení doporučuje zvýšit flexibilitu a úsilí za účelem přilákat větší zájem veřejnosti o tuto oblast. Pro příští programové období hodnocení doporučuje sladit požadavky v oblasti biologické rozmanitosti s požadavky v oblasti přírody a zvýšit míru spolufinancování za účelem nárůstu počtu a kvality žádostí.

Ve složce **Politika a správa v oblasti životního prostředí** program LIFE+ nabízí možnosti financování v oblastech, na které se nevztahují jiné fondy (hluk, ovzduší, chemikálie, strategické přístupy). Přidaná hodnota souvisí s možností opětovného využití projektu, která zlepšuje provádění politik EU. V rámci hodnocení přidané hodnoty EU ve výběrovém řízení bylo toto širší působení ohodnoceno jako střední nebo vysoké.

V této složce představují 71 % všech financovaných projektů projekty v oblasti odpadu a přírodních zdrojů, změny klimatu a vody. Ve výzvách v roce 2008 a 2009 lze však pozorovat stoupající trend v počtu žádostí a projektů vybraných pro nová témata.

Složka Politika a správa v oblasti životního prostředí je dobrým podnětem k přechodu na udržitelnější výrobu a tvoří spojnicí mezi výzkumem a vývojem rozsáhlých komerčních aplikací. Je účinným nástrojem při podpoře klíčových sektorů, aby získaly konkurenční výhodu zavedením ekologičtějších výrobních postupů, které účinněji využívají zdroje. S pomocí finančních prostředků LIFE bylo vytvořeno mnoho nejlepších dostupných technik (BAT) a referenčních dokumentů k těmto technikám (BREF).

Tato složka rovněž představuje významnou podporu pro ekologické inovace jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru: rostoucí procento projektů (okolo dvou třetin) se zabývá inovativními metodami správy či obchodu.

Je také účinným nástrojem pro výměnu osvědčených postupů a podporuje předávání vědomostí mezi novými a starými státy, neboť poskytuje výbornou platformu pro nadnárodní projekty, jichž se účastní více společností, a dochází tak k výměně zkušeností.

Nařízení však nevyřešilo hlavní problém, který byl zjištěn v rámci následného hodnocení programu (*ex post*) a jímž je nedostatečně silné strategické zaměření této složky na politické priority v oblasti životního prostředí. Příloha II nařízení neumožňuje stanovit velmi konkrétní priority, a teoreticky tak omezuje možnost širšího působení jednotlivých projektů nad svůj rámec a zhodnocení výsledků na tematické úrovni.

Hodnocení doporučuje lépe stanovit priority a zaměření v rámci jednotlivých témat. Pro příští programové období navrhuje stanovit oblasti, na které se je třeba v průběhu každého roku zaměřit, anebo se zaměřit na takové zájmy politiky EU, kterých lze v rámci programu s větší pravděpodobností dosáhnout a které spíše přinesou největší hodnotu.

Pokud jde o složku **LIFE+ Informace**, z hodnocení vyplývá, že financovat informační kampaně a kampaně na zvyšování povědomí je na vnitrostátní a místní úrovni velmi obtížné. Tato složka proto nabízí jedinečnou příležitost, jak tuto překážku zdolat a zajistit rozsáhlou propagaci environmentálních témat. Dosud však bylo k financování vybráno pouze 38 projektů. Ve výzvě v roce 2007 bylo velké množství projektů odmítnuto, jelikož nebyly dostatečně ambiciózní nebo neměly jasné environmentální cíle. Příručka pro žadatele byla pozměněna, aby obsahovala více příkladů druhů projektů, které jsou v rámci této složky vhodné. V důsledku toho se zvýšila celková kvalita projektů, ale výsledky zůstávají ve srovnání s ostatními složkami nízké. Financované projekty rovněž zahrnují velkou řadu témat a jsou určené různým cílovým skupinám, neboť se zaměřují na místní nebo regionální problémy, čímž se snižuje jejich přidaná hodnota EU. Některé projekty však mají významnější dopad na úrovni EU.

Hodnocení doporučuje lépe vymezit tuto složku pro lepší orientaci žadatelů a za účelem zvýšení kvality žádostí. Pro příští programové období navrhuje zvýšení míry spolufinancování, aby bylo možno pořádat rozsáhlejší kampaně a aby se zvýšil počet žádostí.

Doplňkovost

Program LIFE+ by neměl financovat činnosti, které by mohly být financovány z jiných fondů EU (článek 9 nařízení). Tato přísná povinnost by vyžadovala jasnou hranici mezi programem LIFE+ a jinými fondy. Hodnocení oceňuje snahy o zajištění doplňkovosti. V žádostech je nutno uvést informace o činnostech obsažených v návrhu, které by mohly být financovány v rámci jiných podpůrných programů. Žadatelé musí vysvětlit, proč se domnívají, že uvedené činnosti nespádají do hlavní oblasti působnosti jiných nástrojů EU, a musí prohlásit, že činnosti uvedené v návrhu nejsou ani nebudou financovány z žádného jiného nástroje EU.

Komise koordinuje a určuje projekty, které mohou být financovány z jiných fondů EU. Aby bylo možno pro jednotlivé činnosti určit nejvhodnější nástroj, byl v rámcovém programu pro konkurenceschopnost a inovace a v rámci složky LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí vytvořen protokol ke správě procesu podávání žádostí. Mezi další opatření patří dohoda, že členské státy poskytnou potenciálním žadatelům dodatečné rady a pokyny.

Cílenou snahou Komise je zamezit případům dvojího financování, zároveň se však Komise snaží zaujmout pozitivnější přístup k doplňkovosti tím, že uděluje dodatečné body projektům, které prokazují součinnost s jinými fondy nebo které využíváním různých fondů demonstrují integrovaný přístup. Budování a zlepšování součinnosti s jinými programy je však náročnější úkol, pokud jsou tyto programy decentralizovány nebo se na jejich správě podílí i orgány státní, regionální nebo místní správy. Kromě toho si žadatelé spíše vybírají fondy, které lépe znají.

Je třeba vyvinout větší úsilí ke zlepšení součinnosti mezi sedmým rámcovým programem pro výzkum, programem LIFE+ Životní prostředí, rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova, strukturálními fondy a Fondem soudržnosti, aby se připravila cesta pro inovativní nápady od jejich tvorby, testování a demonstrace až po uvedení na trh a další šíření.

Hodnocení doporučuje sloučit v příštím programovém období složku ekologické inovace rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace se složkou LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí, aby byl vytvořen jeden jediný mechanismus financování pro ekologické inovace. Důvodem je úloha generálního ředitelství pro životní prostředí spočívající v dohledu nad činnostmi tržní replikace a poskytování poradenství ohledně výzev k předkládání návrhů za podpory Výkonné agentury pro konkurenceschopnost a inovace, jakož i úzké propojení cílů programu LIFE+ a rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace.

Hodnocení zdůrazňuje problematickou oblast integrovaného přístupu týkající se přidělení dostatečných finančních zdrojů na environmentální potřeby. Nedávné studie o financování sítě Natura 2000 naznačují, že je stále ještě možno zlepšovat čerpání prostředků v rámci různých nástrojů EU, aby byly finanční potřeby sítě uspokojeny. Ke zlepšení čerpání by se mohl využít program LIFE+, a to zaujetím pozitivního postoje k doplňkovosti a účinnou propagací integrovaného využívání různých fondů EU.

Hodnocení předběžně posoudilo, jaký dopad mělo ukončení složky LIFE Třetí země. Je nutná další analýza, ale hodnocení dospívá k závěru, že LIFE Třetí země byl jednoduchý a flexibilní nástroj a že alternativní nástroje nebudou vždy financovat žadatele a druhy projektů, které mohly mít zajištěno financování v rámci předchozích programů LIFE. Tyto nástroje poskytují finanční prostředky jako součást mnohem větší rozvojové agendy, v níž se oslabuje zaměření na environmentální priority, což vytváří možnou tematickou a geografickou propast ve financování. Na druhou stranu externí hodnocení tematického programu pro životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů z roku 2009 konstatovalo, že tento program umožňuje provádění politiky EU v oblasti životního prostředí na globální úrovni.

2.3. Granty na provozní náklady pro nevládní organizace

Cílem tohoto zásahu je umožnit nevládním organizacím s evropským zaměřením činným v oblasti životního prostředí, aby se jako zúčastněné subjekty vyváženým způsobem zapojily do politického procesu EU. Hodnocení potvrdilo trvajících relevantnost zásahu.

V roce 2007 bylo vybráno 30 nevládních organizací, v roce 2008 33 a v roce 2009 32. Tyto organizace představují co do velikosti, zaměření a geografického pokrytí široké spektrum nevládních organizací činných v oblasti životního prostředí. Většina financovaných nevládních organizací se nachází v Bruselu nebo jeho blízkosti, neboť se aktivně zapojují do politického procesu a potřebují mít přístup k orgánům EU. Prostřednictvím svých sítí však zastupují členské organizace ze všech zemí EU i mimo ni.

Z hodnocení vyplývá, že jsou pokryty všechny priority šestého akčního programu pro životní prostředí a panuje vyváženost mezi vývojem politiky, prováděním politiky a budováním kapacit. Hodnocení rovněž konstatuje, že vybrané nevládní organizace důležitým způsobem přispívají do politiky EU. Lze vylepšit některé procedurální a administrativní aspekty, např. na základě harmonogramu výběrového řízení mohou být smlouvy podepisovány až několik měsíců po začátku roku financování.

Hodnocení doporučuje změnu harmonogramu výběrového řízení nebo změnu víceletých rámcových dohod o partnerství, aby se vyřešily problémy s likviditou a zlepšila se efektivita nákladů. Ve dvanáctém bodě odůvodnění nařízení je stanoven minimální požadavek, že nevládní organizace musí vykonávat činnosti *nejméně ve třech evropských zemích*, aby byly způsobilé. Pro příští programové období hodnocení navrhuje zvýšit tento počet, aby se politický proces obohatil o potřebné zkušenosti z oblasti vytváření sítí a zkušenosti z praxe.

2.4. Podpora rozvoje a provádění politik

Komise využívá veřejné zakázky na vyhotovení studií a hodnocení, na pořádání zasedání, pracovních setkání a seminářů a na rozvoj a správu počítačových systémů (např. webové stránky programu LIFE nebo informační systém sítě Natura 2000). Tento zásah se rovněž využívá za účelem podpory Komise při informačních, publikačních a osvětových činnostech, které zásadním způsobem přispívají k jejich cílům.

Z hodnocení vyplývá, že veřejné zakázky jsou založeny na pevně stanovených, uspokojivých postupech. Tyto postupy zajišťují, že je financování náležitým způsobem spojeno s prioritami stanovenými v pracovním programu Komise a výsledky činností přímo přispívají k provádění politik EU v oblasti životního prostředí. Hodnocení rovněž konstatuje, že veřejné zakázky na takové služby mají pro Komisi zásadní význam.

Hodnocení doporučuje zlepšit mechanismy zpětné vazby na kvalitu služeb poskytovaných externími dodavateli a podpořit využívání víceletých smluv.

3. DALŠÍ POSTUP

3.1. Opatření pro zbývající finanční období

Komise vzala na vědomí doporučení uvedené ve zprávě konzultantů a činí nezbytné kroky, aby vyřešila nejnaléhavější zjištěné problémy. Několik hlavních doporučení týkajících se např. rozdělení prostředků mezi členské státy nebo výše spolufinancování nelze provést bez změny nařízení, ale budou zohledněna při tvorbě všech budoucích nástrojů. Zde navrhovaná opatření lze provést ve stávajícím rámci.

Komise:

- pořádala pracovní semináře pro potenciální žadatele po každé výzvě k předkládání návrhů, aby zvýšila počet a kvalitu žádostí;
- do značné míry přepracovala pokyny pro žadatele pro výzvu k předkládání návrhů týkající se grantů na akce na rok 2010 a zahrnula více příkladů a flexibilních přístupů, aby mj. docílila vyšší míry spolufinancování v mezích nařízení. Byly stanoveny orientační seznamy upřednostňovaných oblastí zájmu pro každé téma v rámci složky LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí, které odrážejí politické priority pracovního programu na rok 2010. Cílem těchto změn je rovněž zlepšit využití prostředků ve složkách LIFE+ s nižší mírou úspěšnosti;
- zkrátila výběrové řízení, aniž by se snížila kvalita výběru projektů;

- vylepšila mechanismy umožňující systematictější návštěvy *ex post* za účelem hodnocení udržitelnosti;
- zvýšila úsilí zaměřené na podporu vnitrostátních kontaktních míst a členských států s nižší mírou využití prostředků v rámci programu. V roce 2010 pořádala Komise dvoudenní školení, aby posílila jejich úlohu při výběrů projektů, správě a následných postupech. Pro vnitrostátní kontaktní místa Komise navíc vytvořila pokyny ke komunikačním činnostem.

Komise bude nadále:

- pokračovat v úsilí o lepší začlenění grantů na akce do vývoje a provádění politiky;
- podporovat a zlepšovat činnosti zaměřené na šíření informací a zvyšovat úsilí, aby přilákala žadatele se zájmem o netradiční složky programu LIFE, a to zejména v oblasti biologické rozmanitosti a nových témat v rámci složky Politika a správa v oblasti životního prostředí. Týká se to např. publikování lépe zacílených tematických brožur dokládajících, jak projekty LIFE+ řeší problémy v oblasti životního prostředí, pořádání tematických konferencí za účelem výměny zkušeností a šíření výsledků projektů, zvyšování kvantity a kvality informací na webových stránkách programu LIFE;
- podporovat intenzivnější vytváření sítí, mj. pořádáním zasedání na regionální úrovni či na úrovni EU, kde bude docházet k výměně zkušeností a technických znalostí z jednotlivých projektů. Vytváření sítí se stalo nezbytným požadavkem projektů. Bylo zřízeno diskusní fórum pro projekty LIFE+;
- zkoumat možnosti vývoje výsledkových ukazatelů podobných těm, které byly přijaty v rámcovém programu pro konkurenceschopnost a inovace;
- zkoumat nové možnosti, jak zlepšit součinnost a doplňkovost s jinými fondy. Mohly by být přijaty společné protokoly s jinými programy. Budou prozkoumány způsoby, jak zlepšit komunikaci mezi různými útvary Komise a s příslušnými orgány, a způsoby vytváření pokynů;
- v případě programu financování nevládních organizací zkoumat způsoby, jak se více zaměřit na roční priority, a možnosti zavedení externího hodnocení a víceletých rámcových dohod o partnerství. Komise rovněž přezkoumá ukazatele pro monitorování provozních činností nevládních organizací a zejména posoudí, do jaké míry současný systém účinně přispívá k lepší správě životního prostředí tím, že více zapojuje zúčastněné subjekty do konzultací o politice a jejího provádění.

3.2. Budoucnost programu LIFE+

Podle čl. 15 odst. 3 nařízení Komise podle potřeby předloží návrh dalšího vývoje finančního nástroje určeného výhradně pro oblast životního prostředí, který by měl platit od roku 2014. Komise již provádí řadu studií, aby analyzovala, jak lze současné a nově se objevující problémy v oblasti životního prostředí účinně řešit.

V této fázi hodnocení provedené v polovině období dospívá k prvnímu a hlavnímu závěru, že zvláštní nástroj pro životní prostředí, tj. program LIFE, je relevantní a potřebný. Rovněž je třeba vytvářet přidanou hodnotu EU pro rozvoj a provádění politiky EU v oblasti životního prostředí. Je však zapotřebí nadále pracovat na určení finančních potřeb v oblasti životního

prostředí a hlavních překážek v jejich financování, aby bylo možno stanovit alternativy pro výdaje v oblasti životního prostředí na příští programové období.

Hodnocení zdůraznilo důležitost adekvátního rámce pro financování sítě Natura 2000 a biologické rozmanitosti. Evropská rada se zavázala k naplnění dlouhodobé vize v oblasti biologické rozmanitosti pro rok 2050 a cíle pro rok 2020 stanovených v závěrech Rady ze dne 15. března 2010. Jelikož síť byla již zřízena, měl by se nyní důraz přesunout na aktivní ochranu a obnovu, což povede k výraznému zvýšení nákladů, které vzniknou správcům sítě z veřejného a soukromého sektoru. Zároveň však bude třeba zohlednit skutečnost, že k naplnění nové vize EU v oblasti biologické rozmanitosti bude zapotřebí dalších investic.

V každém budoucím nástroji by se mělo také zvážit, zda je zapotřebí se v současném programu LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí více soustředit např. na oblasti zájmu v daném roce či na politické priority EU, aby se zvýšila jeho přidaná hodnota. Aby bylo možno určit nejúčinnější opatření EU k řešení potřeb podnikatelského a veřejného sektoru, měly by se prozkoumat jiné prováděcí mechanismy než akce na granty. Takovými mechanismy by podle návrhu hodnocení mohly být přímé investice, financování investic na podporu zdrojů ze soukromého sektoru, úvěrové záruky, kapitál či propojení různých grantů a jiných finančních nástrojů. Komise podobně posoudí, zda je efektivní zachovat financování inovativních nápadů v oblasti životního prostředí ze dvou oddělených nástrojů (např. rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace a složky LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí) a zda bude případně zapotřebí dalších zvláštních fondů (např. zvláštního nástroje pro oblast klimatu).

Mělo by se přezkoumat financování nevládních organizací EU činných v oblasti životního prostředí, aby se účinněji posílila jejich role při provádění právních předpisů EU týkajících se životního prostředí a při tvorbě znalostní základny pro environmentální politiku a aby se podpořili noví účastníci a nové sítě.

Na základě závěrů hodnocení se rovněž zváží vnější rozměr environmentální politiky. Provede se další analýza za účelem zvýšení účinnosti a vlivu nástrojů, které lze použít na pokrytí vnějšího rozměru environmentální politiky, a za účelem návrhu nejvhodnějších možností v této souvislosti.

Komise začne v září 2010 v souvislosti s přezkumem nařízení posuzovat dopad možných řešení. Bude vycházet ze studií týkajících se silnějšího začleňování environmentálních otázek do podpůrných nástrojů EU a z hodnocení programu LIFE a zohlední též hodnocení jiných fondů EU.

Posouzení dopadu se bude zabývat základní otázkou nejlepších postupů pro financování environmentálních potřeb. Cílem je určit ty oblasti životního prostředí, v nichž jsou finanční prostředky zapotřebí a kde by bylo nejúčinnější řešit problémy konkrétním nástrojem EU pro oblast životního prostředí, a takové oblasti životního prostředí, ve kterých může být vhodnější financování pomocí jiných nástrojů než programu LIFE. Na konci tohoto procesu Komise očekává, že bude mít dostatek informací, aby určila nejúčinnější návrh financování pro oblast životního prostředí (nástroj, zaměření, rozsah, přidělení rozpočtových prostředků), který maximalizuje přidanou hodnotu EU.

Výsledky posouzení dopadu budou k dispozici do třetího čtvrtletí roku 2011 a budou případně tvořit základ návrhu Komise týkajícího se nového finančního nástroje pro oblast životního prostředí.